

Bærum kommune
Kommunerevisjonen

1304 SANDVIKA

Deres ref

Vår ref
06/2625-2 SDA

Dato
15.03.07

Bærum kommune - Kommunerevisoren - Kommunelovens § 77.5 ledd og § 80 - Selskapskontroll

Vi viser til e-post av 10. november 2006.

Departementet har følgende kommentarer til de problemstillinger som tas opp:

1. Forholdet kontrollutvalg/revisjon – interkommunalt styre etter kommuneloven § 27.

Kommuneloven § 77 nr. 5 fastsetter at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med kommunens interesser i selskaper m.m. Departementet mener at denne bestemmelsen, i tillegg til selskaper, gir hjemmel for kontrollutvalget til å føre kontroll med kommunens *forbindelse* med en interkommunal sammenslutning etter kommuneloven § 27. Når det gjelder interne forhold innen sammenslutningen, for eksempel forholdet mellom styret og sammenslutningens administrasjon, vil imidlertid ikke kontrollutvalget i den enkelte deltakerkommune ha adgang til å føre tilsyn med hjemmel i den nevnte lovbestemmelsen. Det er deltakerkommunene i sammenslutningen som vil ha tilsynsansvaret overfor sammenslutningen. Med mindre annet er bestemt, vil dette ansvaret tilligge kommunestyrene i fellesskap. Kommunene har imidlertid betydelig frihet til å fastsette regler om kontroll og innsyn i avtale og vedtekter. Departementet antar at deltakerkommunene vil kunne bestemme at kontrollutvalget i en av kommunene skal utøve kontroll med sammenslutningen på deres vegne, og rapportere til samtlige deltakerkommuner.

Kommuneloven § 80 gir kontrollutvalget og revisor hjemmel til å kreve innsyn og å foreta undersøkelser hos

- a. interkommunale selskaper opprettet etter IKS-loven og
- b. heleide kommunale aksjeselskaper.

Bestemmelsen er uttømmende når det gjelder hvilke selskaper som er underlagt denne utvidede innsynsretten. Interkommunale sammenslutninger regulert av kommuneloven § 27 faller utenfor. En eventuell utvidet innsynsrett hos disse sammenslutningene vil måtte bygge på en avtale om dette mellom de deltakende kommunene.

2. *Gjelder kommunelovens regler om kontroll/innsyn overfor selskaper som er etablert i utlandet?*

Kommuneloven inneholder ingen bestemmelser som uttrykkelig regulerer den stedlige anvendelsen for dens bestemmelser. Departementet mener imidlertid at det ligger implisitt i lovens system at den er ment å skulle gjelde kun innenfor landets grenser. Vi viser til Kommunelovutvalgets uttalelser i NOU 1990:13, side 88, som gir støtte for en slik antakelse. Videre gir kommuneloven § 80 rett til innsyn i "aksjeselskaper". Det fremgår av forarbeidene (Ot.prp. nr. 70 (2002 – 2003), side 109) at det utvidede innsyn bestemmelsen gir rett til, tilsvarer Riksrevisjonens innsyn i statsaksjeselskaper. Det ligger implisitt i dette at innsynsretten gjelder overfor selskaper regulert av lov om aksjeselskaper av 13. juni 1997 nr. 44.

Det er videre et generelt prinsipp i norsk rett at norske myndigheter/offentlige organer som utgangspunkt og hovedregel ikke vil kunne utøve sin myndighet utenfor landets grenser uten at dette er hjemlet i en avtale mellom Norge og vedkommende land.

Departementet vil på bakgrunn av det som er anført foran anta at kommunelovens regler om kontroll/innsyn i § 80 neppe kan anvendes overfor selskaper som er etablert i og utøver sin virksomhet i Spania og som er regulert av spansk lovgivning. Mulighetene til å utøve kontroll/innsyn må antas å være begrenset til kontroll av kommunens *forbindelse* med selskapet i medhold av § 77, på linje med det som antas å gjelde i forhold til interkommunale sammenslutninger etter § 27. Innsyn utover dette må eventuelt søkes innenfor rammen av spansk selskapsrett, og de muligheter en eier der har.

Departementet vil avslutningsvis bemerke at reelle hensyn kan tilsi at det bør være tilsvarende rett til innsyn og kontroll i forhold til selskaper, hva enten disse er etablert i Norge eller utenlands. Dette har imidlertid ikke i seg selv avgjørende betydning for rekkevidden av kommunelovens bestemmelser om selskapskontroll.

Med hilsen

Jostein Selle (e.f.)
seniorrådgiver

Steinar Dalbakk
rådgiver

Postadresse:
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Kontoradresse:
Akersg. 59

Telefon *
22 24 90 90 /
Org. nr.:
972 417 858

Kommunalavdelingen
Telefaks:

Saksbehandler:
Steinar Dalbakk
22 24 72 53